

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Anys XIII

Reus, Dimars 14 de Juny de 1898

Núm. 8.572

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	1.50
6 mesos	8.00
1 any	15.00
Extranjer y Ultramar	2.00
Anuncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Hitoграфия Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat sön gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

Et sic transit gloria mundi

Lo senyor Castelar, l'insigne Castelar, lo verb de la democracia, l'extertuliá de la Huerta y conseller áulich del no menos gran Cánovas; l'home que en los grans apuros perque passa Espanya no ha sapigut obrir la boca pera indicar un remey, bo ó dolent, com ha fet en Pi y Margall; l'home que, reyentnos voltats d'enemichs, abandonats d'Europa y fins aparentment de la Providencia no ha donat senyals de vida, acaba de pegar una relliscada suscitant una qüestió interior, dirigit desde diari extranjer llatinadas á una dama que li ha tingut totes las atencions y tal vegada cap agravi li ha fet. Mes en lo peccat troba la penitencia. Un peiodich, també extranjer, li dona, ensemps que una una lliçó de cortesia, una altra de moral-política, fentli memoria d'alguns fets de la seva vida per: si se n'havis oblidat, donchs aquets dimontris d'extrangers tenen tan apamat lo de casa nostra com lo de casa seva y sobretot saben fer judicis millor que 'la nostres rotatius.

Llegeixin los nostres lectors lo que traduhim á continuació:

Espanya.—La Regencia y Castelar

Madrid 7 de Juny.—D'uns quants dias ensá, no's pot donar un pas en las societats políticas sense que un se topi ab la pregunta: «Ha lletit l'article de Castelar publicat en la *Petite Revue Internationale*?» Los menos havían comprés la intenció del insignificant treball periodistich. L'*eminente tribuno*, com es sempre anomenat aquí, l'antic President de la República, dona la culpa deis mals que flagellan á Espanya—procurant apartantsels de sí—á la Regent, perque's fica molt en la política, perque á espalllas del govern concerta relacions ab las potencias, perque ha procurat estranyas ingerencias en la qüestió del armistici, intentant are portar á cap una Regencia de la Infanta D.ª Isabel pera fer possible la conclusió de la pau y salvar lo tronó pera'l seu fill, y, sobretot, perque's posa en camí d'esser una segona Maria Antonieta. Del mateix modo que s'anomenava á aquelle, s'anomena á aquesta—fins en lo mateix Palau—la «austriaca».

Aqueix atach groller y desatent contra la Regent, que ha posat sobre'l platet de la balansa tota la seva influencia á favor d'Espanya en aqueixos temps tan difícils, ve á posarnos de manifest al periodista Castelar en completa decadencia. Cap home instruhit pot pèndrel com á un home d'Estat, y están en una gran equivocació aquells que creuen que al extranjer s'

alsan los ulls ab particular reverencia pera mirar al enrhonador buyt (*dem leeren Schamüsser*), regoneixentli un nom gloriós. Pero, mentrestant, se tracta d'un home á qui en aquest país desgraciadament encare molts regoneixen una inmerescuda autoritat, tot y essent factor de la societat inglesa que vol acomodar á Gibraltar ab profitosas disposicions en benefici de la Gran Bretanya; un ciutadà que va refusar pèndre part en la protesta del poble de Madrid contra las irregularitats de la Administració, y que, are que couvé que tothom estiga d'acort en cosas del interior, pensa tal vegada representar per segona vegada lo sen paper com á President de la República. Aixó no está bé, com ab rahó ho fa notar *El Imparcial*; no es propi pera servir com á modelo als patriotas. Encare hauria sigut tal vegada mes prudent fer passar en silenci aqueixa manera d'obrar y procurar fer caure en l'oblit las sevas faltas passadas.

Pero alguns senadors, després lo President, en nom de tot lo Senat, finalment ahir lo comte d'Irueste en la Cambra dels diputats, s'han cregut obligats á revoltarse expressivament contra semblant sortida de tó, y ab aixó are lo més natural es dirigir bé la opinió pública sobre'l cas, sobretot quan los republicans volen aprofitarse pera fer una interpelació al Congrós y després, á la arribada d'en Castelar á Madrid, una gran manifestació. Prescindint dels diaris republicans, ab lo liberal al cap d'ells, apareix *El Herald* (Canalejas) *El Nacional* (Romero Robledo y Weyler) y l'carli *Correo Español* á favor de Castelar, conseguint aqueix, per semblant publicitat, un extraordinari rellén. Lo govern, pera no portar la cosa tan enllá com aquestes voldrian, ha convingut en la sapiguda conclusió de prescindir de tota enquesta judicial, baix lo pretext de que 'ls articles dels diaris extrangers no cauhen baix la acció del Códich penal. La intenció d'en Castelar cara á cara ab la Regencia, se veu ben clara: va dirigida á la seva personal ambició. Ell declarava deu anys enrera que volia retirarse á la vida privada pera escriurens la Historia d'Espanya y ordenava als seus amichs que anessen á engrossir lo partit liberal y en cert modo unghessin á la monarquia ab una gota d'oli democrátich. Ell se deya: afiansat beix aytais circumstancias la monarquia, apreixo á la posteritat com lo gran home que ha sacrificat lo seu ideal al bé de la patria. Finalment, entradas las lleys democráticas en la monarquia, alashoras so per la Historia l'home d'Estat incomparable, lo gran pensador, lo qui ha portat á cap, ab ajuda del mestre del «Evolucionisme», lo que no havían pogut conseguir los revolucionaris ab tots los seus crits, ab totes las sevas amemassas y conspiracions militars. Aquesta fama creu

ell que dona inapreciable valor á sos més fidels amichs polítichs.

Pero las cosas han pres are un altre curs. L'orácul de la Monarquia y de la Democracia, que ell opina esser, baixa gradualment á esser un cortesá del senyor Cánovas y necessita rependre la seva influencia habitual per medi d'un escándol, atrayentse altra vegada las miradas del mon. Y tot aixó, com queda dit, en un moment en que Espanya, qual nom ell tan sovint y tan elocuentment ha invocat y qual pontífice máxim ha cregut esser, necessita ajuntar totes las sevas forsas pera resistir la carga extraordinaria que porta la demunt. Al 3 de Janer de 1874 va pregar en Castelar á Deu que 'l perdonés y la historia que l'oblidés. Qué 'ls hi demanará en aqueixos darrers temps de la seva vida á Deu y á la Historia?

Del *Kölnische Zeitung* del dimars 7 de Juny.— Núm. 547.—Edició del matí.

Exposició d' Industrias Modernas DE MADRID

Ahir era'l dia anyalet, para fer una visita determinada en la exposició d' Industrias modernas establerta en lo palau de bellas arts, junt al Hipódrome, en ella assistiren casi tots los representants de periódichs d'aquesta cort y de provincias.

Dels 620 expositors que han presentat los seus productes la major part son catalans y d'aqueixos me veig ocupar principalment; fent una petita descripció de las instalacions é invents que se han presentat en aqueixa exposició.

Una de las que primerament se troban entrant en lo departament de la dreta es una instalació dels senyors Jaumé Pujol y Fill de Barcelona en la qual presenta una colecció de Juguets artísticament repartits per la instalació. Molt aprop d'aquesta ni ha una del mateix article de la casa Roca-Farriols.

En la mateixa sala hi ha establerta á la meytat un conjunt de bicicletes de la marca inglesa «Roleig» de la que n'hi ha establerta una fábrica de Barcelona d'aqueixa marca.

Una invenció extranjera, pero producció completament nacional son los célebres telas paper «Pegamoid» que tenen sas fábricas en lo camp de Barcelona.

La casa Rocamora germans també té una preciosa instalació, de cera y bujias, esteáricas.

Una antigua y molt coneguda industria es la de perfumeria pero cap casa ha tingut que treballar tant com la casa de J. Font y C.^a de Barcelona, compatint ab las millors del extranjer.

La casa Clapes y C.^a ha conseguit que en unió de la Compañia trasatlántica poguer trasladar tots los productes xinos y japoneses á Espanya: tenint una fábrica que's dedica á confeccionar mobles de hambú.

El Fayans Catalá, també hi té establerta una instalació de molt gust, dat lo bé que's presta l'article de proclama y pedra artificial resultant molt artístich.

Un dels dos industrials que han presentat treball á la exposició ha sigut lo Sr. Arnavat, ab las sevas máquinas agricolas sent casi totes arrens que varian desde'l caball de forsa fins á 6 bous y de preus desde 65 pessetas 425 pessetas.

La notable fábrica de tela y totes classes de confeccions que es la que equipa l'exércit de Filipinas Maril, Lopez Brea y C.^a que te la fábrica á Sabadell,

te presentat en aqueixa exposició infinitat de trajes que s' dedican á aquell exèrcit.

La casa Joseph Bosch y germà que treballa l' Anís del Mono no tenia que faltar sent l' exposició un dels medis de propaganda. Semblant a la anterior es la casa Codorniu que fabrica lo cèlebre champany. Presenta totes las operacions que son necessaries desde que l' vi surt del cep, fins al encaponat de las botelles.

La segona casa d' aquesta població que ha presentat sos treballs á l' exposició ha sigut la casa Puig y Whitchos ab sos teixits de seda.

Ha cridat molt l' atenció dels visitants la instal·lació que ha posat la casa Masriera y Compins presentant infinitats d' objectes d' art e industrials de fundició.

Entre las casas de las demés provincias sobresurten la societat de los «Altos hornos» de Bilbao y la «Compañia de Asturias» La Felquera (Oviedo) fábrica de canons pera tuberías.

Cada dia prenen mes increment aqueixas exposicions que tenen per objecte donar á conèixer al país los productos espanyols, y mes ara que la francha están á tant alta tassació.

A mi en duya l' intel·ligent delegat de l' exposició Sr. D. Joseph Soler, il·lustre català, que ha tingut que lluitar ab totes las casas de comers y tendas de Madrid porque deyan que la Exposició donava á conèixer al públich los articles fabricats á Espanya, pero que ells feyan passar per estrangers: aqueixa es una de las causas porque no han assistit mes expositors a la exposició, atemorissats de que no compressin en sas fábricas las casas d' aquesta Cort.

P. A.

Madrid 10 Juny de 1898.

Nové Certamen Literari de Olot

A tots los coureuhadors de las lletras, poetas y prosistas de Catalunya salut: Se vos convida á pendre part en la festa literaria que, ajudant Deu y baix los auspicis de la Autoritat local, tindrà lloch a las deu del matí del dia 10 de Septembre, del any que som, ab motiu de celebrarse las festas de nostra excelea patrona la Verge del Turu.

Las composicions serán jutjadas y premiadas de conformitat ab lo següent:

CARTELL

Premis ordinariis

1. Flor natural, s' adjudicará a la mellor poesia de tema lliure. L' autor, com de costum deurrá ferne ofrena a la dama de sa elecció, la que, proclamada Reina de la festa, desde son lloch presidencial entregarà los premis als autors llorejats.

2. Una ploma d' or, a la mellor poesia sobre un fet historíic del Príncipat ó de la comarca olotina. (No pdém anunciar avny lo premi del Excm. Ajuntament de Olot per estar pendent encara aquest. Lo donarem en un dels nostres proxims números.)

Premis extraordinariis

4. Don Marian Bassols y Prim, President de la Diputació provincial de Gerona, ofereix «un objecte d' art», al mellor treball que descriga el tema: «La educació com base y fonament del verdader progrés dels pobles.»

5. Don Joseph Esquena y Mas, ofereix «una obra d' art», d' un esculptor olotí, al mellor treball que versí sobre las «ventajas que reportaria á Catalunya la implantació de l' Autonomia.»

6. La casa «El Arte Cristiano», ofereix «una imatge de cartró fusta» ricament decorada, a la més inspirada poesia mística, de tema lliure.

7. Don Joseph Llimona, ofereix «una obra d' art», pera la mellor poesia humorística, sobre «la mania de certa gent que, siguent catalans, parlan en castellá per tot dia.»

8. Don Joan Llimona, pintor, donará un «estudi al oli», pera que sia adjudicat a la mellor prosa sobre una costum típica de la terra catalana e de la comarca olotina.

9. D. Miquel Blay, esculptor, ofereix «una obra original», a la mellor poesia de tema lliure.

10. «Un estudi al oli», del pintor don Laureá Berrau, a la mellor poesia lírica de tema lliure.

11. Don Enrich Gaiwey, pintor, fa donació d' «un quadret», a la mellor colecció d'articles literaris, tema lliure.

12. Don Joseph Berga, director de la escola de dibuix, regala «Un quadro panorámico» de nostres pirineus, a la més bonica y desconeguda llegenda ó tradició catalana.

13. «Un quadro», del pintor don Marian Veyreda, al mellor treball en prosa sobre «una costum de nostra encontrada.»

14. Don Menció Domenge, pintor, fa ofrena d' «un quadro», a qui millor descriu, en prosa ó en vers, «la poesia dels camps.»

15. «Un estudi al oli», ofrena d' en Berga y Bosda, al mes original monlelech.

16. Don Celestí Devesa, ofereix «un busto de terra cayta», modelat del donador, que s' adjudicará a la mellor colecció de poesias ó articles de carácter descriptiu, ó bé a la més inspirada poesia que versí sobre un dels hermosos lemas de «Patria, Fé y Amor.»

17. «Una obra d' art», original de don Ignasi Buxó, al mellor treball en prosa que versí el tema «la lluyta per la vida.»

18. «Una escultura», original de don Lluís Plá, a la mellor poesia humorística de tema lliure.

19. «Un estudi al oli», original de don Joseph Mollifleda, a qui mellor descriga en prosa la posta del sol.

20. Uns quans joves de l' «Agrupació Catalanista» de Olot, ofereixen «Una obra d' art», d' un de nostres artistes olotins, a la més enérgica poesia de carácter patriótic.

21. Un catalanista ofereix «una obra pictórica» d' un artista olotí, al que mellor gliosi, en forma humorística y en vers, «las delicias de llevarse dematí», per qui está acostumat a llevarse tartí.

22. La «Tertulia Artística-Literaria» ofereix «Una obra d' art», al mellor treball en prosa sobre un tema qualsevol de música, art ó literatura.

23. Premi musical. «Una riquíssima paleta de noguera», artísticament treballada y en la que hi col·laboren tots los pintors, esculptors y dibuixants olotins, que será adjudicada al autor de la mellor cansó catalana, d' acort ab las bases següents:

1. La cansó ha d' esser original, escrita en forma de «romanza» per lo que atany a la extensió, a una veu y ab acompañament de piano.

2. Tant la «tonada» com la «lletra» deurrán tenir marcat sabor de la terra, flaire de ginesta y romaní.

3. La lletra deurrá tenir lo sabor de montanya, tema lliure, no exigintse que sia inédita.

4. Lo mateix jurat literari, assessorat de las personas que cregui ables, donará l' veredicté.

5. Publicat lo fallo, podrà l' autor premiat deixar l' anónim si te a bé dirigir per sí mateix los ensaigs de sa composició, que deurrá esser cantada y exetada en l' acte del Certamen.

BASES:

1. Lo Jurat concedirá tants accésits y mencions honoríficas com cregui convenientes.

2. Tots los treballs haurán d' esser inédits y escrits en catalá.

3. Tots los treballs deurrán esser remesos al Secretari del Jurat calificador, carrer del Turu, núm. 1, tercer avans del dia primer d' Agost vinent. S' enviarrán dintre un plech clós, al que acompañará un petit sobre tancat, contenint lo nom del autor ó una contrassenya que identificará l' autor davant del Secretari del Jurat avans del dia de la Festa, al objecte de poguerli esser entregat, en la mateixa, l' premi que se li hagi concedit. L' expressat sobre portará escrit en la coberta el títol y lema de la composició respectiva.

4. No s' entregarán los premis sinó al autor ó a la persona per ell indicada previamente.

5. La composició premiada, que per inobservancia de lo disposit en la 4.ª resultí anónima en l' acte de la Festa, quedará perjudicada, per lo qual no se admetrá cap reclamació.

6. Si algun dels premis no pogués adjudicars a composició adecuada al tema d' aquell, queda facultat lo Jurat pera discernir lo a la que estimi més convenient.

Lo Jurat calificador lo constituurrán los senyors D. Francesch Mateu, President; D. Ramon Masifern, Vis-President; D. Joseph Xutglar y D. Joseph Maria Aguirre, Vocal, y D. Joseph Berga y Bosda, Secretari.

Nota.—Se supplica a la persona guanyadora de la Flor Natural, posi son nom en coneixement del Jurat a la major brevelat possible.

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 13 de Juny de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroidé	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 i.	755 755	80 83	0	6.3	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS directio	NUVOLS classe	Cauul o/8
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 i.	Sol. 40 Sombra 28	17	21 26	S. S		0.5

Ahir a la nit en la plassa de Prim s' hi iniciá un principi d' alteració d' ordre públich que afortunadament quedá conjurat als pochos moments d' iniciat sense que s' hagués de registrar cap desgracia.

Motivá aquest la antiga costum de tirar cuhets, los quals produhíren una ferida á un noy y ferén desallotjar de las taulas que ocupavan sota 'ls porxos alguns concurrents del Café de París.

La guardia civil ocupá militarment la plassa de Prim y al cap de mitja hora la desallotjá.

Lo mercat que ahir tingué lloch en aquesta ciutat no fou de gayre importancia, escassejant los forasters y las transaccions, cosa molt lògica si tenim en compte que quedan molt pocas existencias y tenen fetas ja las compras de robas y demés articles que pugan ferlos falta durans la estació estiuenca.

Ha obtingut lo grau de llicenciat en Dret en la Universitat literaria de Barcelona després d' uns brillants exercicis nostre particular amic, lo distingit jove D. Miquel Perpiñá, fill d' aquesta ciutat.

Enviém a ell y a la seva familia nostra mes coral enhorabona.

Los vehins del carrer de Sant Antoni ahir celebraren la festa de son sant ab uns solemnnes y divins oficis ab sermó en la parroquia de Sant Francesch.

En virtut de las actuals circunstancias se suprimíren tots los festeigs públichs ab que se solemnizava la festa de son Patró los anys anteriors.

Reguler concurrencia assistí a la funció que ans d' ahir tingué lloch en lo teatre de la societat «Juventut Reusense».

L' obra representada «La llantia de plata» fou del agrado del públich y obtingué una bona interpretació. Lo ball ab que acabá la festa resultá també lliuhit.

Lo president de la Cambra de Comers de Madrid, d' acort ab lo ministre d' Hisenda, ha redactat una proposició de ley rebaixant los drets que paga lo bacallá á sa entrada en la Península.

Copíem de nostre bon company «La Renaixensa» de Barcelona lo següent:

«A la hora anunciada, va celebrarse ahir lo Consell General de la Unió Catalanista, baix la presidencia de don Antoni Gallisá y ab asistencia de representants d' associacions, agrupacions y periódichs units, d' ex residents de la Unió y de gran número de socios que segons los Estatuts tenen dret a formar part del referit Consell.»

Després d' aprobase ls nous membres individuals y colectius que han solitat l' iagrés a la Unió, se prengueren entre altres acorts, lo d' autorisar a la Junta Permanent pera fixar la cuota ab que deuen contribuir las Agrupacions que s' fundin als gastos de la Unió.

Además la Junta presentá a la consideració del Consell un projecte de Manifest dirigit al poble catalá ab motiu de las circunstancias presents, quin Manifest sígué celebradíssim per tots los assistents a la reunió.

En aquesta, ab tot y ser tan nombrosa com fou, hi regná la major unanimitat de parers, penyora segura de la forsa que te l' catalanisme pera lliurar a nostra Patria del atajiment que la domina.»

Com a tan important acte Lo SOMATENT delegá a son corresponsal a Barcelona pera que l' hi representés hem copiat las anteriors raiilas sens perjudici de parlarne més extensament en cas de rebre noticias e impresions directas.

Anúncian alguns astrónoms que durant los mesos de Juny y Agost hi haurá dias d' horrible calor, per la influencia dels vents càlits del Shara, cual influencia pernicioso arribará fins a nosaltres.

Un distingit company de cause publicá en lo darrer número del setmanari de Barcelona «La Veu de Catalunya», un article del que n' volém ferne esment, puig hi estém del tot conformes y considerém que l' assumpto val la pena de que tothom s' hi fixi.

Ve à dirse sustancialment en aquest article que essent tant extraordinaria la inmigració obrera à Catalunya especialment en la provincia de Barcelona, molt més ho serà ab l' anónci de que pera aturar la miseria que 'ns volta se van á empendre obras públicas de molta importancia. Se donará feyna en aquestas obras á gent d' altres terras y al arribar l' hora en que aquí realment hi haurán imperiosas y generals necessitats, no s' trobarém en que 'ls nostres obrers no podrán guanyarse 'l pa pera la familia, perquè altres ocuparàn lo seu lloch. Per aixó acaba l' articulista, es altament prudent y just que sols s'ian empleats obrers del país en aquestas obras de caràcter públich.

Ha arribat fins á nosaltres lo rumor de que alguns gremis importants, que fins avuy hen cregut precis surtirse del extranjer, en vista dels cambis y del agi á que aixó s' presta, han decidit associarse y establir ab forts capitals fabricas ben montadas shont obtenir, en millers condicions de preu, los articles que consumeixen y algunas primeras materias que procedeixin de la industria.

Si aquest moviment se generalisa, deixarán de ser tributaris dels extranjers, en primer terme, los miners que envían à Londres sos ferros pera que després nos los venguin los inglesos y belgas ab gran utilitat, y moltas industrias com las droguerías, farmacias y altres.

Los periódichs de gran circulació també guanyarían molt, perquè haventhi inmensos pinars à Espanya, aquí podrà ferse la pasta de fusta que s' emplea pera 'l paper, y que avuy se paga en or.

Desitjém que sia veritat tanta belleza.

Diu un diari de Girona que á darrers d' aquest mes comensará à treballar en lo Teatro Principal d' aquella ciutat la companyia dramática catalana que dirigeix l' eminent primer actor D. Enrich Borrás.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 789'12 pessetas.

ESCORIAS THOMAS.— Vegis l' anónci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

dels dias 11 y 12 de Juny de 1898

Nàixements

Pilar Meroadó Balanyá, de Joan y María.—Teresa Amerós Barberá, de Anton y María.—Anton Roca Figuerols, de Joseph y María.—Andreu Torreu Palau, de Andreu y María.—Anton Gispert Compte, de Melitón y Magdalena.

Matrimonis

Jeroni Marin Luis, ab Fortunata, Antonia y María de la Consolació Pascó Tárrech.—Joan Andreu Alsina ab Serafina Descarrega Andreu.—Joaquim Mateu Montserrat, ab Francisca Mateu Paltó.

Defuncions

Manuel L'urba Anguera, 1 any, Aleixar, 21.—María Costa Borrás, 62 anys, Victoris, 47.—Pere Cardona Garrell, 73 anys, Major, 21.—Anton Papiol Sotorra, 73 anys, Gayetà, 17.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Basili.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy á las 7 de la tarde tindrà lloch l' instalació en aqueste parroquial Iglesia, de la Pfa. unió de Sant Antoni de Padua, celebrantse lo primer dels tretze d'imers del mateix Sant, predicant lo Rvnt. P. Vidallet.

Sant de demá.—Sant Modest.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 11

De Gandía en un dia, llaut «San Pablo», de 5 tones.

lados, ab tomájechs, consignat á D. Joseph M.ª Ricomá.

De Argel y esc. en 6 dias v. francés «Ebba», de 867 ts., ab trázit, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatzadas

Pera Valencia corh. «Llusá», ab trázit.
Pera Cette v. «Santa Ana», ab ví.
Pera Nantes y esc. v. francés «Ebba», ab ví.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'45	Cubas del 86	60'
Exterior	62'32	Cubas del 90	49'50
Colonial	52'	Aduanas	76'
Norts	22'90	Oblig. 5 p 3 Almansa	74'50
Fransas	19'10	Id. 3 p 3 Fransa	36'75
Filipinas	53'50		

PARÍS

Exterior	34'	Norts	
París	84'	GIROS	
		Londres	46'55

Se reben ordres pera operacions de Bolea. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de coupons y compra de menedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona: á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	46'45	Filipinas	
Exterior	62'30	Aduanas	74'
Amortisable	56'50	Cubas 1888	60'
Fransas	19'60	Cubas 1890	49'25
Norts	22'80	Obs. 6 0/0 Fransa	68'25
Exterior París	34'	Obs. 2 0/0 »	36'50

GIROS

París	84'	Londres	46'55
-------	-----	---------	-------

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París. Descompte de coupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de menedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.			
» á » vista.	46'25	operacions	
París á » »	84'	»	
Marsella á 8 » »			

VALORS LOCALS D' INER PAPER. OPER.

ACCIONS	0 10	0 10	0 10
Gas Reusense.		750	
Industrial Harinera.		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		100	
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia uatura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats mélicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficientes.

No deuen confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochos los que saben colocalos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguritat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espallats.

Faixas hipogástricas pera correjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 13.

S' ha rebut un telégrama oficial del capitá general de Puerto Rico, en contestació al que li enviá 'l Govern, en lo que diu:

«Lo cassatorpeder «Terror», sens novetat en aquest port.»

Aquest telégrama ha produhit grata impressió en los ánims, puig lo insistencia ab que 'ls despaigs de Washington y Londres asseguravan la pérdus del «Terror», havian arribat á sugerir vereaders temors de que 's confirmés la catástrofe.

—Washington.—L' govern nortamericá desitja enviar 25.000 homes á Filipinas, altres 25.000 á Puerto Rico y 100.000 á Cuba.

Mr. Day ha declarat que es indispensable un ejército de 100.000 homes á Cuba pera la ocupació y mantenimiento del ordre.

Ha dit, per últim: «Nos hem compromés á que Cuba sia independent y agotarém los medis pera conseguirlo.

Ocuparém dos anys las Antillas y després d' establerts los corresponents governs permanexera nostre ejército 25 anys en aquellas islas.»

«El Imparcial» ha rebut un telégrama de la Habana en lo que s' diu que la escuadra espanyola no deuen trobarse á Santiago de Cuba.

Funda aquesta apreciación lo corresponsal en lo fet de que en l' últim bombeig contra Santiago no sortiren los barcos espanyols á batre als yanquis, quan se sabía que aquéts tenian escasas municions.

Aquest despaig ha sigut molt comentat. La opinió segueix dividida al apreciar la situació de nostra escuadra.

—Lo vapor «Charleston» ha arribat á las islas Marianas, prenent possessió de la de Guejana fondejant en lo port de Agaña.

Tres companyias d' infanteria de 50 homes desembarcaren á Merizo, Puerto Santa Cruz y Punta de Europa, sens que las fersas que las guarnían fessin resistencia, porque las baterias careixian de canons y 'ls fusells de las tropas eran de sistema Minié en sa majoria.

La isla de Guejan servirá als nortamericans de dipósit de carbó y s' establiran en ella hospitals, essent además lo centre d' operacions en l' Arxipiélach filipi.

Lo «Charleston» porta instruccions pera apoderarse de las Marianas.

Totas aquestas noticias han causat péssim efecte á Madrid.

—L' «Heraldo» ha rebut un cablegrama de Cayo Hueso en lo qual se diu que 'l creuher yanqui «Ventura» ha arribat á aquell port ab grans averías, puig son casco s' troba materialment foradat de balas rebudas en l' atach de Cárdenas.

—En los círculs polítichs s' afirma que 'l Govern ha telegrafiat al senyor León y Castillo ordenantli que suspengui las negociacions del empréstit.

Aixó s' aprecia en los círculs com un sintoma de próxima pau.

—Un tren especial que conduxía tropas expedicionarias á Cádiz ha sigut detingut á Ecija á causa d' haver ocorregut averías en las locomotoras.

Dos fagoners que tractaren d' arreglar los desperfectes de las máquinas caygueren á la via y moriren. S' ha enviat un tren d' auxili ab novyas locomotoras.

—Comunican de Buenos Aires que 'l general Roca ha sigut elegit president de la república Argentina.

Servey particular de «Lo Somatent»

Barcelona 13, 3 tarde.

Telegrafian de Londres que Alemania está decidida á impedir que la escuadra yanqui bombegi Manila, havent donat instruccions pera que quatre acorassats se concentrin en lo port.

Barcelona 13, 5 t.

Un telégrama de Nova York dirigit á Washington anuncia que Manila se rendí. S' ignora si fou á Dewey ó als insurrectos manats per Aguinaldo.

Madrid 13.

Un telégrama de Manila del 8 y reexpedit á Hong Kong el 11, diu que la provincia entera está sublevada regnant excelent experit en la capital. S' aumentan les defensas y s' creu que 'ls forts y nous batallons de voluntaris rebutjerán, ab habitants, qualsevol atach.

Hi ha queviures pera més de dos meses.
Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LO SAGRAT COR DE JESÚS Caramelos Pectorals del metje SALAS

Per l' eminent pintor **L. GRANER.**

REGALO

als senyors suscriptors de Lo Somatent.

Prima extraordinaria oferta per l' «Instituto de Arte Cristiano» Desitjosa aquesta Societat de propagar ràpidament la primera obra qual propietat ha adquirit, aprofitant la felicitat oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo (dedicat per lo catòlic al Sagrat Cor de Jesús) però oferir la maravillosa reproducció del célebre cuadro de GRANER a un preu molt reduït, a fi de que totes las classes socials puguin beneficiar del sacrifici que l' «Instituto de Arte Cristiano» s' imposa en aras de sos ideals de propaganda artística y religiosa.

Sagrat Cor de Jesús

que entre totes las pintadas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraculosa visió de la Beata Margarita Maria de Alacoque, segons han reconegut unànimament tots los publicistas catòlics y tots los crítics d'art que s' han ocupat de tan soberbia creació.

Per lo misticisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatge son insuperat aut' **LUIS GRANER** ha rebut numerosas y entusiastas felicitacions d' eminentes prelatos nacionals y extrangers, de ilustres escriptors y de renombrats artistes, fets acorts en proclamar la creació del pintor català obra mestre del art religiós contemporani.

Aquesta preciosa fototopia, de gran format, representant lo Sagrat Cor de Jesús, que l' «Instituto» ofereix als senyors suscriptors de Lo Somatent, mideix 88 centímetres d' alt per 62 d' ample, y a pesar de ser una obra de primer ordre, cual valor intrínsec es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant los corrent mes de Juny, als senyors suscriptors d' aquest periòdic per la exigua quantitat de 5 pessetas en tota Espanya, sempre que s'acompanyi l' adjunt cupó:

LO SAGRAT COR DE JESUS

per **LUIS GRANER**

«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»

Barcelona y Juny de 1898.

INSTRUCCIONS

Tallis lo cupó, y acompanyant 5 pessetas s' entregará al donador un exemplar de la fototopia en lo

SALÓ PARE'S

Carrer de Petritxol, números 3 y 5

Per a demanar fora de la capital dirigir-se directament al Instituto de Arte Cristiano, Passeig de Gracia, núm. 133, acompanyant en carta certificada l' import en sellos de correu, lliuransas del Giro Mútuo de letra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviarlo franch de ports.

Es indispensable la presentació del cupó pera poger adquirir la fototopia durant lo corrent mes de Juny, deñchs transcorregut aquest plasso tornarà a regir son antich preu.

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., notejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenent un al anarsen a dormir y altre a la matinalada, composició inofensiva no conte medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals.---Se ven en aquesta Imprempta.

LO SOMATENT

Val únicament durant Juny de 1898.

Val únicament durant Juny de 1898.

Pis. 5 exemplar

LO SOMATENT

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO

COMO ABONO POTASICO

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15.12 A 16.00 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PAR PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA